

בנק ישראל
מחלקת המטבע

סקירה שנתית 2000

ירושלים, סיוון התשס"א - יוני 2001

**זכויות היוצרים במסמך זה שמורות לבנק ישראל.
הרופה לצטט רשאי לעשות כן בתנאי שיציין את המקור.
מס' קטלוגי 3030101005/1**

<http://www.bankisrael.gov.il>

**סדר: יחידת ההוצאה לאור, בנק ישראל
הדפסה: דפוס איילון**

בנק ישראל מחלקת המטבע

החלפת השטרות הישנים במחזור בשטרות הסדרה החדשה, שהונפקה ב-1999, התקרבה בשנת 2000 לסיומה. שיעור השטרות הישנים שנותרו במחזור מתוך מספרם במועדי ההנפקה עמד בסוף השנה על 5 אחוזים, וערך השטרות שנותרו בידי הציבור הסתכם ב-481 מיליוני ש"ח.

בחודש יולי השנה פג תוקפם של השטרות הישנים כהילך חוקי. גם לאחר מועד זה ניתן להמשיך ולהחליפם בבנק ישראל עד סוף שנת 2005.

מחזור המטבע הסתכם בסוף השנה ב-14.7 מיליארדי ש"ח, לעומת 15.6 מיליארדים בסוף שנת 1999, ירידה של 6.1 אחוזים. הירידה באה כתיקון לעלייתו החריגה של מחזור המטבע ב-2.6 מיליארדי ש"ח, בדצמבר 1999, תוצאת הצטיידותו המוגברת של הציבור במזומנים מחשש ל"באג 2000". בתחילת שנת 2000 שב הציבור והקטין את כמויות המזומנים שברשותו, ובאמצע פברואר עמד המחזור על הרמה של סוף נובמבר 1999. השוואה של מחזור המטבע בסוף נובמבר 1999 להיקפו בסוף דצמבר 2000 מצביעה על עלייה של 12.9 אחוזים, לעומת 8.8 אחוזים בשנת 1999.

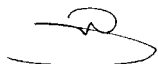
השנה נמשך הגידול המהיר של המחזור הריאלי לנפש – גידול שהחל ב-1993, ומוסבר, לפחות בחלקו, בהסתגלות הציבור לשיעורי האינפלציה הנמוכים. עם זאת, המחזור הריאלי לנפש בסוף 2000 היה עדיין נמוך מאשר בתחילת שנות השבעים.

התהליך של שינוי הרכב העריכים במחזור, שתחילתו ב-1996, נמשך גם השנה. משקלו של השטר בן 100 ש"ח עלה ל-48 אחוזים, בעוד שמשקלו של השטר בן 50 ש"ח ירד ל-26 אחוזים. (ב-1995 היו משקלותיהם 20 ו-54 אחוזים, בהתאמה.)

במהלך השנה הונפקו שני מטבעות זיכרון: מטבע יום העצמאות, התש"ס 2000 - "ואהבת לרעך כמוך" ומטבע בסדרה תמונות מן התנ"ך, התש"ס 2000 - "יוסף ואחיו". כן הונפקו מטבעות מיוחדים: סט בעובי מיוחד התש"ס, וסט מטבעות חנוכה, התשס"א. כבכל שנה מוטבע בסט זה מטבע נוסף - מצולע, בן 1/2 ש"ח - ועליו חנוכייה מסורתית של אחת מקהילות ישראל; השנה נבחרה חנוכייה מקורסאו, במלאת 350 שנה לקיומה של הקהילה היהודית שם.

השנה נוספו לאוסף המטבעות הקדומים של הבנק חמישה מטבעות. כולם נטבעו במהלך התקופה הרומית בערים שונות בארץ ישראל, והם משלימים את הסדרה של מטבעות ערי ארץ ישראל שבאוסף הבנק.

צבי תדמור

הממונה על מחלקת המטבע

ירושלים

סיוון התשס"א, יוני 2001

תוכן העניינים

א. מחזור המטבע

1. השינויים במחזור המטבע 7
2. השינויים במחזור השטרות 11
3. צריכת השטרות: הבלאי וגידול המחזור 13
4. השינויים במחזור המעות 15
5. ההפקדות והמשיכות של הבנקים 17
6. הוצאת שטרות ישנים מהמחזור 20

ב. הנפקת שטרות ומטבעות למחזור

1. שטרות למחזור 24
2. מטבעות למחזור 26

ג. הנפקת מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים

1. מטבעות זיכרון 27
2. מטבעות מיוחדים 31

ד. הוועדה לתכנון שטרי כסף, מעות ומטבעות זיכרון

1. הרכב הוועדה 35
2. פעילות הוועדה בשנת 2000 35

ה. האוסף המוזיאוני ותערוכת "כסף עובר לסוחר"

ו. לוחות סטטיסטיים

41

א. מחזור המטבע

ההתפתחויות במחזור המטבע בשנת 2000 הושפעו משני אירועים מיוחדים:

הפקדות מזומנים מוגברות: התפוגגות החשש מ"באג 2000", שבעטיו התרחב מחזור המטבע בחודש דצמבר 1999 בשיעור יוצא דופן של 20.1 אחוזים, הביאה לגידול משמעותי של היקף ההפקדות בינואר 2000, ובעקבותיו חזר מחזור המטבע והצטמצם בתוך חודש ימים ב-15.2 אחוזים והגיע באמצע פברואר, לרמה של נובמבר 1999. לפיכך תתמקד הסקירה בשינויים שחלו בין סוף נובמבר 1999 לסוף 2000 (13 חודשים) בהשוואה לשינויים שחלו בין סוף 1998 לסוף נובמבר 1999 (11 חודשים), ובשינויים הממוצעים בשנת 2000 לעומת אלה של ינואר עד נובמבר 1999 (11 חודשים). במעות, שבהן לא ניכרה השפעת החשש מ"באג 2000", ההשוואה תהיה של 2000 לעומת 1999 בשלמותן.

תהליך ההוצאה מהמחזור של השטרות מהסדרה הישנה: ב-3 בינואר 1999 הונפקו למחזור שטרות חדשים בני 20 ו-100 ש"ח, וב-31 באוקטובר 1999 - שטרות בני 50 ו-200 ש"ח. עם הנפקתו של כל שטר חדש הפסיק בנק ישראל להוציא למחזור שטרות באותו ערך מהסוג הישן. השפעתו של תהליך זה על הבלאי, וכן על היקפי ההפקדות והמשיכות של השטרות, ניכרה גם בתחילת 2000, והתבטאה במיוחד בעריכים 50 ו-200 ש"ח.

1. השינויים במחזור המטבע

הערך של מחזור המטבע הסתכם בסוף דצמבר 2000 ב-14.7 מיליארדי ש"ח, לעומת 15.6 מיליארדים בסוף דצמבר 1999 - ירידה של 6.1 אחוזים. הירידה באה כתיקון לעלייתו החריגה של מחזור המטבע ב-2.6 מיליארדי ש"ח, בדצמבר 1999, תוצאת הצטיידותו המוגברת של הציבור במזומנים מחשש ל"באג 2000". במהלך ינואר 2000 שב הציבור והקטין במהירות את עודפי המזומנים שבידיו, ובאמצע פברואר עמד מחזור המזומנים על הרמה של סוף

לוח 1: ערך מחזור המטבע

(סופי תקופות, מיליוני ש"ח)

מעות	שטרות	סך הכול	
1998	635	11,300	11,935
1999	699	14,906	15,605
2000	748	13,912	14,659

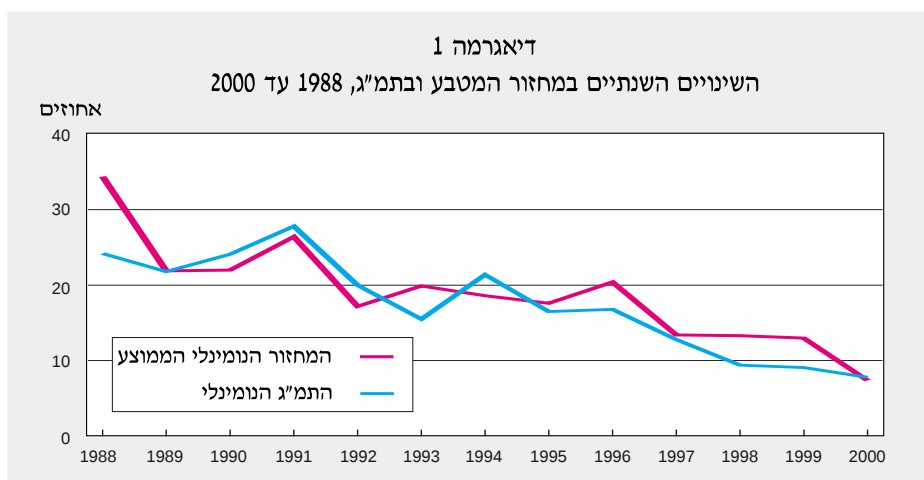
בידי הציבור	בידי הבנקים	סך הכול	
1998	10,065	1,870	11,935
נובמבר 1999	10,574	2,415	12,989
1999	12,189	3,416	15,605
ינואר 2000	10,656	2,582	13,239
פברואר 2000	10,487	2,301	12,787
2000	12,557	2,103	14,659

נובמבר 1999. השוואה של מחזור המטבע בסוף נובמבר 1999 לסוף דצמבר 2000 (13 חודשים) מצביעה על עלייה של 12.9 אחוזים, לעומת 8.8 אחוזים בשנת 1999 למעט דצמבר (11 חודשים).

בממוצע שנתי גדל מחזור המטבע בשנת 2000 לעומת ינואר עד נובמבר 1999 ב-9.8 אחוזים (ב-7.4 אחוזים לעומת 1999 כולה); זאת לאחר גידול בן 10.6 אחוזים ב-1999 למעט דצמבר (13 אחוזים ב-1999 כולה). שיעור הגידול של מחזור המטבע דמה השנה לזה של התוצר המקומי הנומינלי - 7.8 אחוזים. אחת הסיבות לכך היא השפעת הגידול של מחזור המזומנים בדצמבר 1999 על שיעור הגידול השנתי של מחזור המטבע. מהשוואה של מחזור המטבע בשנת 2000 לעומת 1999 למעט דצמבר עולה, כי גידול המחזור גבוה מגידול התוצר המקומי הנומינלי, כמו בשנים קודמות.

לוח 2: השינויים במחזור השטרות, נובמבר 1999 עד פברואר 2000

2000		1999		
פברואר	ינואר	דצמבר	נובמבר	
12,086	12,539	14,906	12,309	ערך השטרות במחזור - מיליוני ש"ח
144	149	174	147	מספר השטרות במחזור - מיליונים
1,744	2,779	1,474	1,716	הפקדות של שטרות בבנק ישראל - מיליוני ש"ח
1,291	412	4,071	2,025	משיכות של שטרות מבנק ישראל - מיליוני ש"ח
-453	-2,376	2,597	309	משיכות של שטרות בניכוי הפקדות שטרות בבנק ישראל - מיליוני ש"ח
				הערך הממוצע בש"ח
80	66	89	77	של שטר שנמשך
79	89	79	78	של שטר שהופקד

לוח 3: השינויים במחזור המטבע ובמשכנתים כלכליים במשק, 1990 עד 2000
(אחוזים)

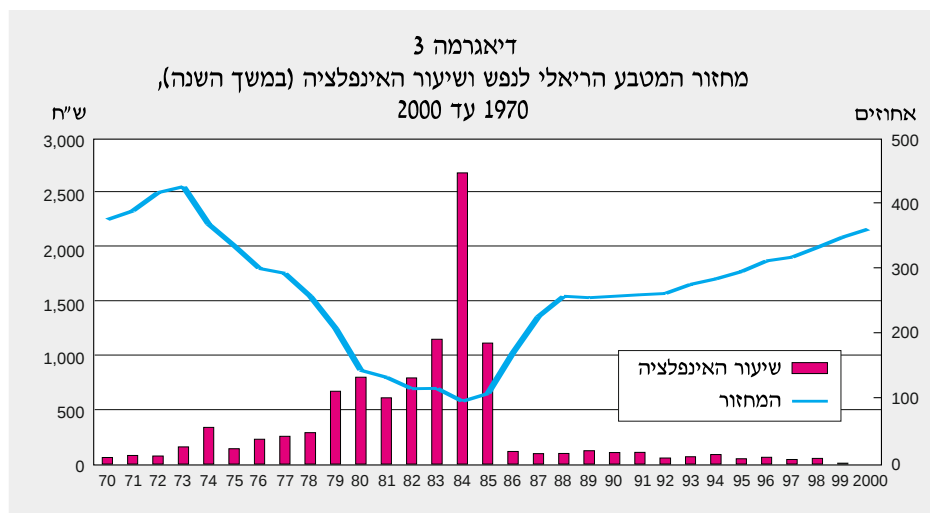
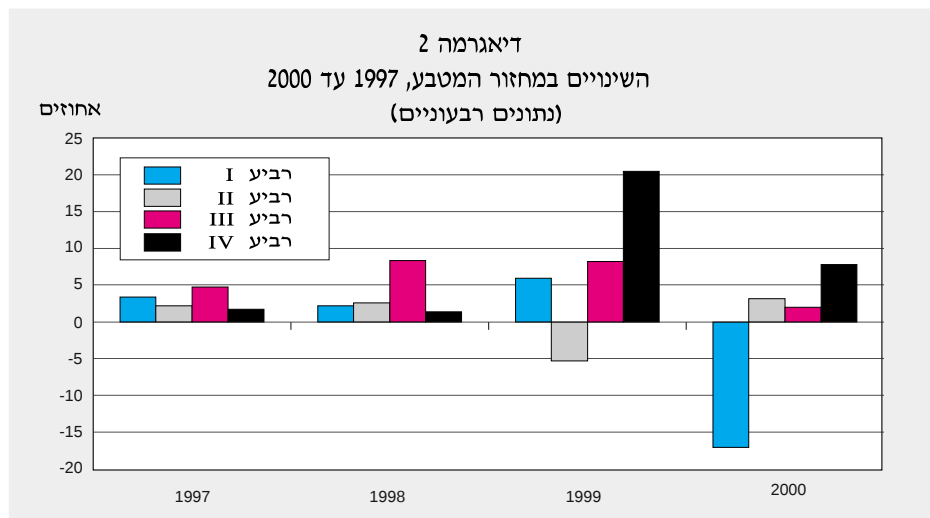
התשואה השנתית על מק"ם ל-2-4 חודשים	מדד המחירים לצרכן- הממוצע השנתי	העלייה או הירידה (-) לעומת השנה הקודמת								השנתי
		האוקלוסייה (בממוצע שנתי)	התוצר המקומי הריאלי	התוצר המקומי הנומינלי	הריאלי בממוצע לנפש	הנומינלי בממוצע לנפש	הריאלי בממוצע השנתי	הנומינלי בממוצע השנתי	הנומינלי (סופי שנים)	
16.4	17.2	3.3	6.3	24.1	0.9	18.0	4.3	22.0	23.6	1990
15.2	19.0	6.1	6.0	27.8	0.7	19.5	6.8	26.4	15.4	1991
11.8	12.0	3.6	7.0	20.0	0.8	13.2	4.4	17.2	26.7	1992
10.9	10.9	2.6	3.7	15.5	5.4	16.9	8.2	19.9	17.9	1993
12.7	12.3	2.6	7.1	21.4	3.0	15.6	5.6	18.6	14.2	1994
14.5	10.0	2.7	6.5	16.5	4.0	14.5	6.8	17.6	22.7	1995
15.5	11.3	2.6	5.0	16.8	5.6	17.4	8.3	20.4	16.5	1996
13.7	9.0	2.5	3.3	12.8	1.8	10.9	4.3	13.4	12.5	1997
11.9	5.4	2.4	2.4	9.4	4.7	10.4	7.3	13.3	15.1	1998
	5.1				2.8	8.0	5.3	10.6	8.8	ינו'-נוב' 1999
12.0	5.2	2.5	2.3	9.1	4.8	10.3	7.4	13.0	30.7	1999
9.0	1.1	2.6	6.0	7.8	3.5	4.6	6.2	7.4	-6.1	2000
					5.5	8.6	4.8	9.8	12.9	2000 לעומת ינו'-נוב' 1999

התפתחות מחזור המטבע על פני השנה הייתה שונה מאשר בשנים הקודמות (דיאגרמה 2):
בריבעון הראשון ירד מחזור המטבע ב-17.1 אחוזים, בינואר בלבד הוא ירד, כאמור, ב-15.2 אחוזים, ובפברואר התייצב ברמה של נובמבר 1999.

ברביע השני גדל מחזור המטבע ב-3.1 אחוזים, ובשלישי - ב-2 אחוזים, פחות מאשר בשנים האחרונות. ברביע האחרון עלה שיעור הגידול ל-7.8 אחוזים.

בשנת 2000 גדל מחזור המטבע הריאלי לנפש בממוצע ב-5.5 אחוזים, לעומת 2.8 אחוזים בשנת 1999. בסוף 2000 הגיע מחזור המטבע הריאלי לנפש ל-2,305 ש"ח, לעומת 2,098 ש"ח בסוף נובמבר 1999 (במחירי דצמבר 2000).

מאמצע שנות השמונים, אנו עדים לגידול מתמיד של ערך מחזור המטבע הריאלי לנפש - מגמה הקשורה, ככל הנראה, לירידת שיעורי האינפלציה. עם זאת, אף ששיעורי האינפלציה חזרו לרמות נמוכות מאלו של תחילת שנות השבעים, המחזור הריאלי לנפש בסוף 2000 עדיין נמוך במונחים ריאליים מהרמה שאלה הוא הגיע בסוף 1973 (2,630 ש"ח, במחירי דצמבר 2000).

תיבה 1

הבהרת מושגים

המחזור: סך המזומן שבידי הציבור ובקופות הבנקים בש"ח, במחירים שוטפים.

המחזור הריאלי: המחזור במחירים קבועים (מחירי דצמבר 2000).

המחזור לנפש: המחזור מחולק באוכלוסייה הקבועה בסוף השנה. (האוכלוסייה אינה כוללת את תושבי השטחים ואת העובדים הזרים).

המחזור הריאלי לנפש: המחזור לנפש בש"ח, במחירים קבועים (מחירי דצמבר 2000).

מחזור השטרות: סך השטרות שבידי הציבור ובקופות הבנקים בש"ח.

מחזור המעות: סך המעות שבידי הציבור ובקופות הבנקים בש"ח.

הביקוש: השינוי במספר השטרות והמעות במחזור.

הבלאי: מספר השטרות הבלויים המוצאים מהמחזור בתהליך הספירה והמיון של השטרות המופקדים בבנק ישראל. (במעות אין בלאי).

צריכת המעות או השטרות: הביקוש בתוספת הבלאי. (במעות הצריכה שווה לביקוש).

2. השינויים במחזור השטרות¹

ערך השטרות במחזור - המהווה כ-95 אחוזים מערך מחזור המטבע כולו - גדל השנה ב-13.1 אחוזים, לעומת 8.8 אחוזים בשנת 1999. בסוף השנה הסתכם ערכם של השטרות ב-13,880 מיליוני ש"ח.

לוח 4: ערך מחזור השטרות, לפי ערכים, 1997 עד 2000 (סופי תקופות)

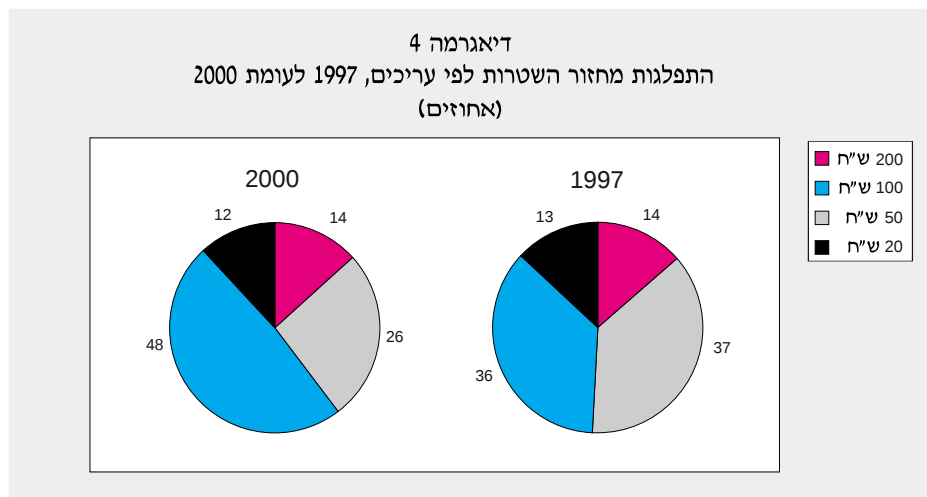
הערך	ערך המחזור (מיליוני ש"ח)					ההתפלגות (אחוזים)				
	1997	1998	נוב' 99	1999	2000	1997	1998	נוב' 99	1999	2000
20 ש"ח	326	359	424	460	424	3	3	3	3	3
50 ש"ח	2,210	2,200	2,146	2,581	2,079	23	20	18	17	15
100 ש"ח	4,290	5,340	6,440	7,601	7,599	44	47	52	51	55
200 ש"ח	2,940	3,380	3,266	4,231	3,778	30	30	27	29	27
סך הכול	9,766	11,279	12,276	14,873	13,880	100	100	100	100	100

1 השינויים שחלו בין סוף נובמבר 1999 לסוף 2000 לעומת השינויים שחלו בין סוף 1998 לסוף נובמבר 1999.

מספר השטרות במחזור גדל בשנת 2000 ב-9.5 אחוזים, לעומת גידול של 8.9 אחוזים בשנת 1999. בסוף השנה הסתכם מספרם של השטרות ב-158 מיליונים.

הרכב השטרות במחזור

בשנת 2000 נמשכה מגמת השינוי בהרכב השטרות שבמחזור לפי ערכים - עליית משקלו של השטר בן 100 ש"ח, והירידה במשקלו של השטר בן 50 ש"ח. מגמה זו החלה ב-1996, כשהשטר בן 100 ש"ח הוכנס לראשונה למכשירי הבנק האוטומטיים. מאז השתנו מאוד משקלותיהם של שני השטרות האלה במחזור, הן בערך והן במספר (לוחות 3 ו-4). לעומתם נשארו משקלותיהם של השטרות בני 20 ו-200 ש"ח יציבים פחות או יותר. במהלך ארבע השנים האחרונות גדל משקלו של השטר בן 100 ש"ח ב-19 נקודות אחוז, ובמקביל ירד ב-18 נקודות אחוז משקלו של השטר בן 50 ש"ח. בסוף שנת 2000 היו משקלותיהם של השטרות בני 50 ו-100 ש"ח במחזור 26 אחוזים ו-48 אחוזים, בהתאמה.

לוח 5: מספר השטרות במחזור לפי ערכים, 1997 עד 2000 (סופי תקופות)

הערך	מספר השטרות במחזור (מיליונים)					ההתפלגות (אחוזים)				
	1997	1998	נוב' 99	1999	2000	1997	1998	נוב' 99	1999	2000
20 ש"ח	16	18	21	23	21	14	14	15	14	14
50 ש"ח	44	44	43	52	42	37	33	30	30	26
100 ש"ח	43	53	64	76	76	36	40	44	44	48
200 ש"ח	15	17	16	21	19	13	13	11	12	12
סך הכול	118	132	144	172	158	100	100	100	100	100

3. צריכת השטרות: הבלאי וגידול המחזור²

צריכת השטרות מורכבת מן השטרות שנוספו למחזור ומן הבלאי. הכנסת השטרות של הסדרה החדשה למחזור והוצאתם של השטרות הישנים הורידה, בתוך זמן קצר, את גילם הממוצע של שטרי הכסף במחזור, וכתוצאה מכך נותרו נתוני הבלאי לשנת 2000 נמוכים מאלו של הסדרה הישנה בכל העריכים, למעט 20 ש"ח. בעריך 20 ש"ח מהסדרה החדשה הגיעו שיעורי הבלאי לאלו שהיו בסדרה הישנה. הסיבה לכך היא אורך החיים הקצר של השטר, תוצאת ערכו הנמוך והשימוש הרב בו.

הצריכה בשנת 2000 הסתכמה ב-41.1 מיליוני שטרות, מהם 28.4 מיליונים כתוצאה מבלאי, לעומת 35.6 מיליונים אשתקד, מהם 23.0 מיליונים כתוצאה מבלאי. גידול הצריכה מוסבר בגידולו של רכיב הבלאי בעריכים 20 ו-100 ש"ח אשר הונפקו בתחילת 1999, גידול שקוץ בחלקו על ידי ירידה של רכיב זה בעריכים 50 ו-200 ש"ח, אשר הונפקו מאוחר יותר.

לוח 6: צריכת השטרות, הבלאי, וגידול המחזור, 1997 עד 2000
(מיליוני שטרות - סופי תקופות)

העריך	1997	1998	ינו'-נוב' 1999	1999	2000	דצמ' 1999	דצמ' 2000
20 ש"ח	11.8	15.2	1.2	1.5	13.8	14.1	
גידול המחזור	-0.8	1.7	3.2	5.0	-1.8	-0.1	
סך כל הצריכה	11.0	16.9	4.4	6.5	12.0	14.0	
50 ש"ח	11.9	12.7	17.6	17.7	6.3	6.3	
גידול המחזור	-5.4	-0.2	-1.1	7.6	-10.1	-1.3	
סך כל הצריכה	6.5	12.5	16.5	25.3	-3.8	5.0	
100 ש"ח	5.8	10.0	1.9	2.2	7.4	7.7	
גידול המחזור	10.5	10.4	11.0	22.6	0.0	11.6	
סך כל הצריכה	16.3	20.4	12.9	24.8	7.4	19.3	
200 ש"ח	1.4	1.7	2.3	2.3	0.3	0.3	
גידול המחזור	1.6	2.2	-0.5	4.3	-2.2	2.6	
סך כל הצריכה	3.0	3.9	1.8	6.6	-1.9	2.9	
סך הכול	30.9	39.6	23.0	23.7	27.8	28.4	
גידול המחזור	5.9	14.1	12.6	39.5	-14.1	12.7	
סך כל הצריכה	36.8	53.7	35.6	63.2	13.7	41.1	

2 ראה תיבה 1.

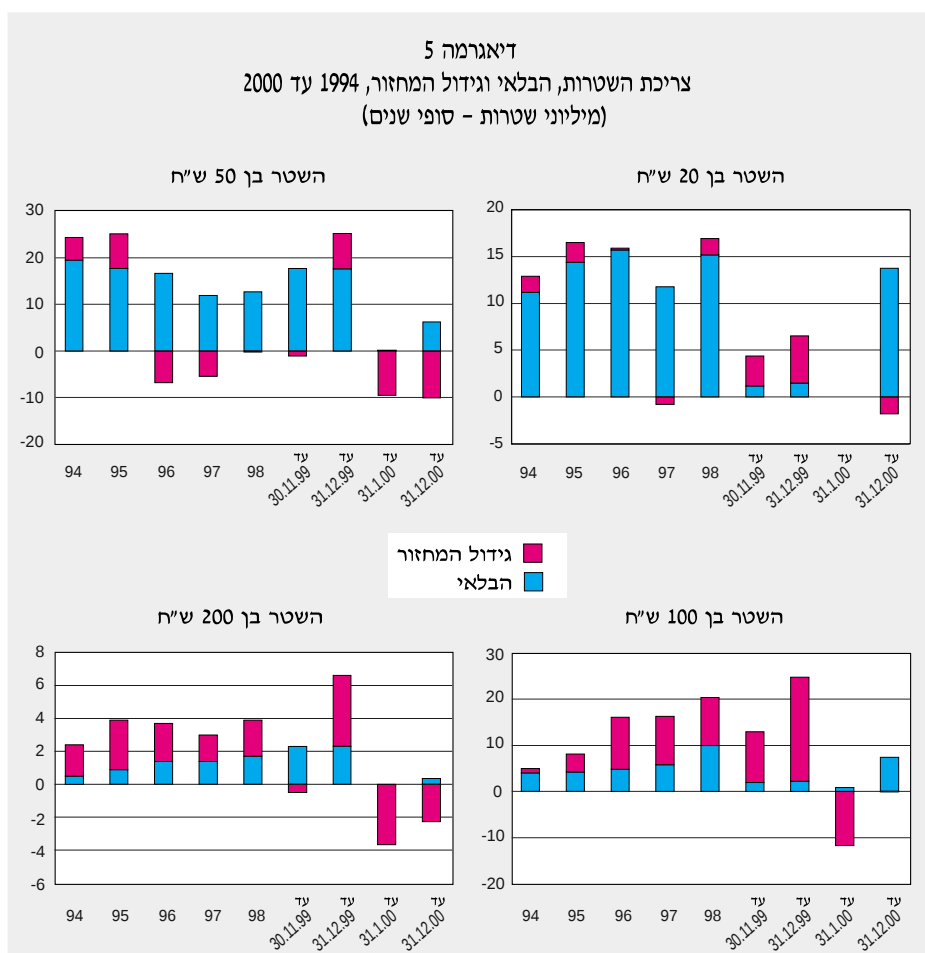
אלה המגמות העיקריות של הצריכה שהסתמנו בשנת 2000 בכל אחד מן העריכים:

20 ש"ח: הבלאי חזר לרמה שהייתה בשטרות מהסדרה הישנה; לא השתנה מספרם של השטרות במחזור.

50 ש"ח: נמשכה הירידה במחזור, והבלאי פחת, עקב המעבר לשטרות מהסדרה החדשה.

100 ש"ח: הבלאי גדל לעומת 1999, אך נותר נמוך מאשר בשטרות מהסדרה הישנה; גידול המחזור היווה כ-60 אחוזים מרכיב הצריכה.

200 ש"ח: הבלאי נמוך מאוד; רוב גידולה של הצריכה מקורו בגידול המחזור.

4. השינויים במחזור המעות

ערכם של המעות גדל השנה ב-6 אחוזים, לעומת כ-12 אחוזים בשנים האחרונות, והסתכם ב-742 מיליוני ש"ח. המטבע בן 10 ש"ח היווה כ-27 אחוזים מעליית ערך המחזור, מפני ערכו הגבוה, בעוד שתרומתו לעליית מספר המעות במחזור הייתה אחוז אחד בלבד.

השנה נוספו למחזור 87 מיליוני מעות (בדומה לתוספת בשנת 1999 - 85 מיליונים). תרומת המעות בנות 10 אגורות לגידול המחזור, עלתה השנה והיוותה 67 אחוזים מהגידול, לעומת כ-50 אחוזים בשנים האחרונות, ומספרן גדל ב-58 מיליונים. הצריכה בעריך זה רגישה מאוד למחירי התחבורה הציבורית בקווים העירוניים.

מספר המעות של 5 אג' במחזור גדל השנה ב-7 מיליונים, ירידה לעומת הגידול בשנים האחרונות. ככלל, ערכה הנמוך של המעה מגדיל את שיעור אובדניה; עם זאת, ערכה אינו נמוך עד כדי כך שהציבור מוותר על השימוש בה; הדבר מתבטא בגידול מחזור ובהמשך הפקדוניה בבנק ישראל.

מספר המעות בני 1 ש"ח במחזור גדל ב-16 מיליונים, בדומה לגידולו בכל אחת מהשנים האחרונות. העלייה הנמשכת בצריכת מעה זו נובעת, בין השאר, מן השימוש הרב בה במכשירי הממכר האוטומטיים.

גידול מספרן של המעות בעריכים 1 ש"ח, 5 ש"ח ו-10 ש"ח דמה לגידולו בשנים הקודמות.

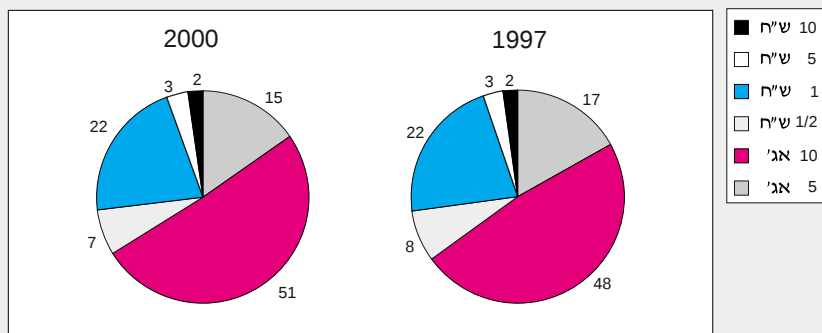
לוח 7: ערך מחזור המעות לפי עריכים, 1997 עד 2000
(סופי תקופות)

הערך	ערך מחזור המעות (מיליוני ש"ח)				ההתפלגות (אחוזים)			
	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000
5 אג'	7	7	8	8	1	1	1	1
10 אג'	40	44	49	54	7	7	7	7
1/2 ש"ח	32	34	36	37	6	6	5	5
1 ש"ח	180	196	215	231	33	31	31	31
5 ש"ח	128	145	160	170	23	23	23	23
10 ש"ח	174	202	230	242	31	32	33	33
סך הכול	561	628	697	742	100	100	100	100

לוח 8: מספר המעות במחזור לפי עריכים, 1997 עד 2000
(סופי תקופות)

הערך	מספר המעות במחזור (מיליונים)				ההתפלגות (אחוזים)			
	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000
5 אג'	138	148	157	164	17	16	16	15
10 אג'	396	438	486	544	48	49	50	51
1/2 ש"ח	64	68	71	74	8	8	7	7
1 ש"ח	180	196	215	231	22	22	22	22
5 ש"ח	26	29	32	34	3	3	3	3
10 ש"ח	17	20	23	24	2	2	2	2
סך הכול	821	898	984	1,071	100	100	100	100

דיאגרמה 6
התפלגות מחזור המעות לפי עריכים, 1997 לעומת 2000
(אחוזים)

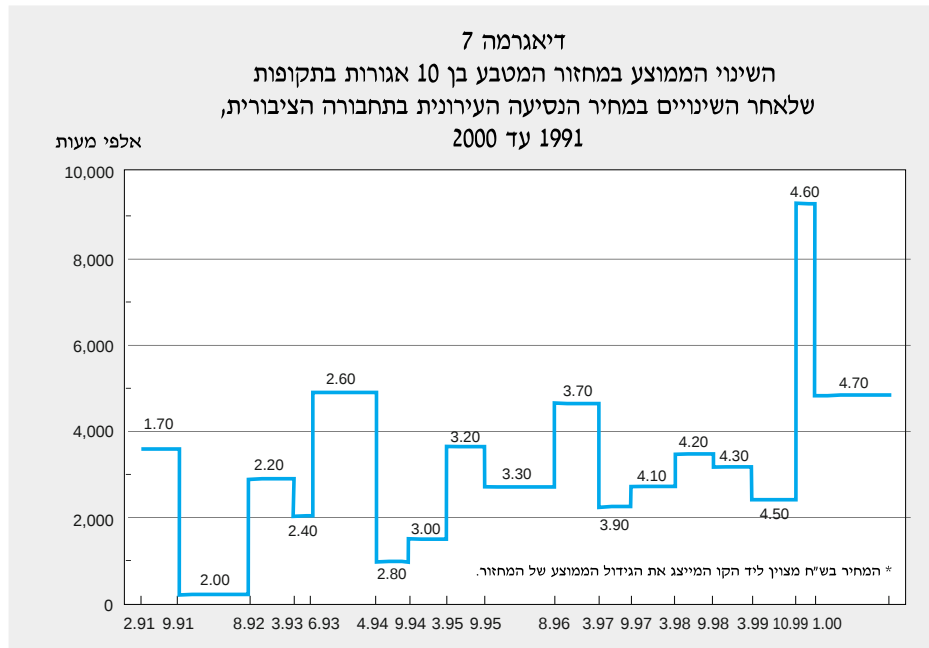

תיבה 2

תנודות בביקוש למטבע בן 10 אגורות

קיים מיתאם גבוה בין הביקוש למטבע בן 10 אג' לבין מספר המטבעות הנדרש לשם מתן עודף לנוסעים באוטובוסים בתוך הערים. קשר זה בא לידי ביטוי בחודש ינואר 2000, כשתעריף הנסיעה בתחבורה הציבורית הועלה מ-4.60 ש"ח ל-4.70 ש"ח; הואיל והתעריף החדש מחייב שימוש בשלושה מטבעות של 10 אג' במקום בארבעה למתן עודף מ-5 ש"ח, ירדה צריכתו של מטבע זה: הצריכה החודשית הממוצעת הייתה 9.3 מיליוני מעות בתקופה הראשונה (כשתעריף היה 4.6 ש"ח), לעומת 4.8 בשנייה (כשתעריף היה 4.7 ש"ח). עם זאת נותר ממוצע הצריכה החודשי של צריכת המעות מן הגבוהים מאז 1991.

לא נמצא מיתאם בין הביקוש למטבע בן 10 אג' לבין מספר המטבעות האלה הנדרש לשם תשלום מדויק של דמי הנסיעה.

5. ההפקדות והמשיכות של הבנקים

הבנקים המסחריים מפקידים את עודפי השטרות והמעות שבקופותיהם בבנק ישראל. כאן ממיינים את השטרות לשטרות הראויים לשימוש חוזר ולשטרות בלויים; האחרונים נגרסים, ואילו הראשונים מוזרמים בחזרה למחזור, באמצעות משיכות הבנקים המסחריים.

שטרות: היקף ההפקדות נותר השנה גבוה; הופקדו 226 מיליוני שטרות (מהם 194 מיליונים מפברואר עד דצמבר), לעומת 216 מיליוני שטרות בשנת 1999 ו-164 מיליונים ב-1998.

רמת ההפקדות בשנים 1999 ו-2000 הייתה גבוהה, כתוצאה מההפקדות המואצות של השטרות הישנים, במסגרת תהליך הוצאתם מן המחזור. היקף ההפקדות השנה הושפע גם מההפקדות המוגברות בחודש ינואר 2000: בו בלבד הופקדו 32 מיליוני שטרות.

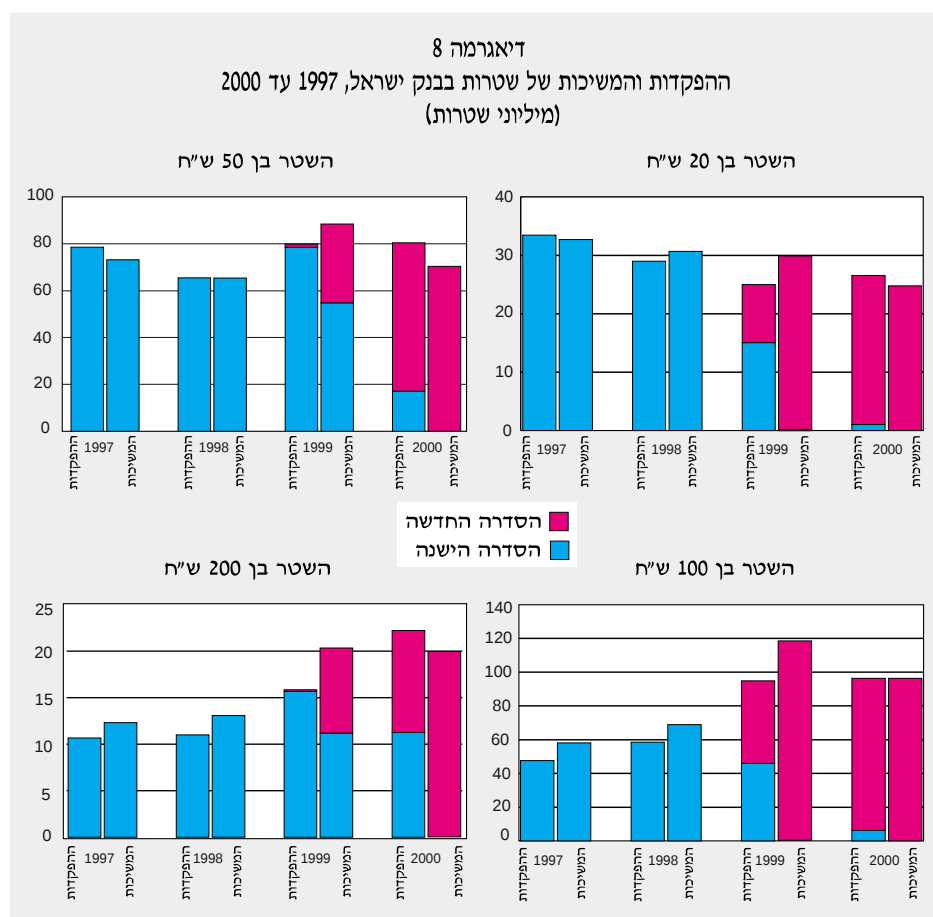
השנה נמשכו מבנק ישראל 211 מיליוני שטרות, כמו בשנת 1999 (ינואר עד נובמבר). יש לציין כי בהשוואה לשנים קודמות רמת המשיכות בשנים 1999 ו-2000 הייתה גבוהה, עקב החלפת הסדרה, הוצאתה מהמחזור וביטולה כהילך חוקי בחודש יולי 2000. השנה, בניגוד לשנים קודמות, עלה היקף ההפקדות על היקף המשיכות, בגלל ההפקדות המוגברות בינואר.

במשך השנים חלו שינויים בהתפלגות ההפקדות בין העריכים; זאת במקביל לשינויים במשקלותיהם של העריכים השונים במחזור, שצוינו בסעיף 2. כך הולך וגדל בשנים האחרונות חלקו של העריך בן 100 ש"ח בסך ההפקדות, ובמקביל הולך וקטן חלקו של העריך בן 50 ש"ח. השנה, בניגוד לשנים האחרונות, לא חל שינוי מהותי בחלקיהם של השטר בן 50 ש"ח ושל השטר בן 100 ש"ח בהפקדות. ניתן לייחס זאת להכנסת השטרות של הסדרה החדשה

למחזור והחלפת השטרות הישנים, שהשפיעה על היקף ההפקדות של השטר בן 100 ש"ח בשנת 1999, בעוד שההשפעה על השטר בן 50 ש"ח התבטאה גם בשנת 2000. (השטר בן 50 ש"ח הונפק מאוחר יותר).

מעות: השנה הופקדו 162 מיליוני מעות, ונמשכו 249 מיליוני מעות. התפלגות ההפקדות והמשיכות בין המעות השונות לא השתנתה בשנים האחרונות. גם השנה, כמו בשנים הקודמות, כ-75 אחוזים מההפקדות ומהמשיכות היו בערכים 10 אג' ו-1 ש"ח, בדומה למשקלם במחזור.

לאורך השנים מספר המעות שנמשכו מבנק ישראל גבוה ממספר המעות שהופקדו בכ-50 אחוזים. מרבית הפער בין ההפקדות למשיכות מקורו בעריכים הנמוכים (5 אג' ו-10 אג'), התורמים 75 אחוזים לפער שבין המשיכות להפקדות. ההבדל קשור לריבוי של אובדני המעות בעריכים הנמוכים.

לוח 9: ההפקדות והמשיכות של שטרות ומעות בבנק ישראל לפי עריכים, 1997 עד 2000
(מיליונים)

שטרות*

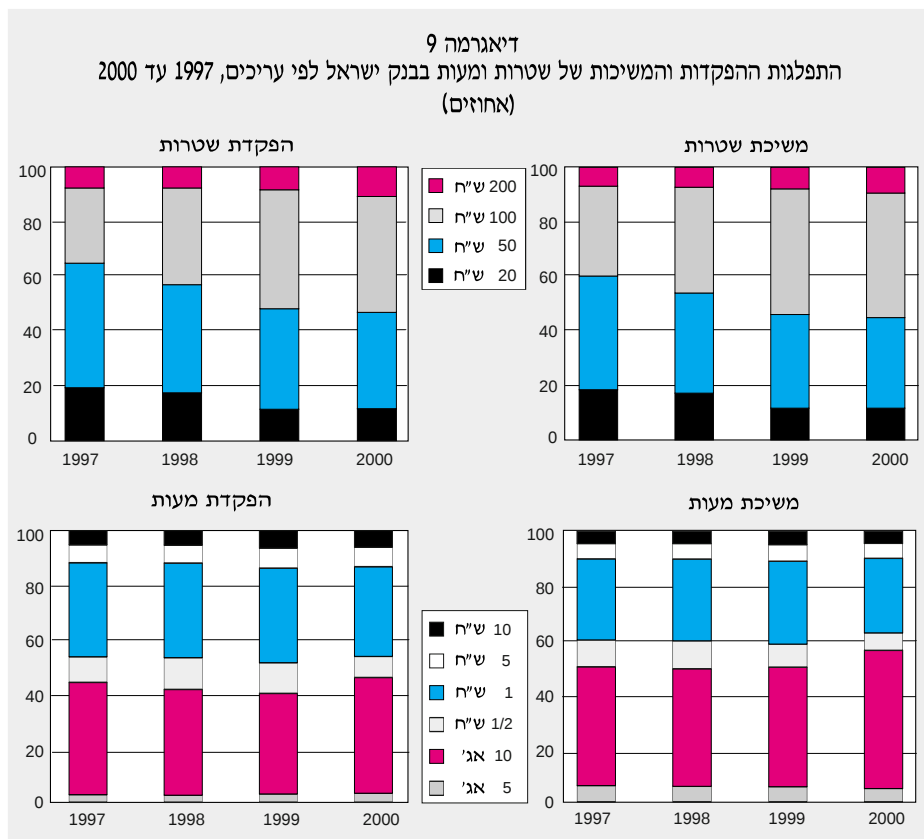
ההפקדות העריך	1997	1998	ינו'-נוב' 99	1999	2000	פב' עד דצמ' 2000
20 ש"ח	33	29	24	25	27	24
			(15)	(15)	(1)	(1)
50 ש"ח	79	66	70	80	80	69
			(70)	(78)	(17)	(12)
100 ש"ח	48	59	89	95	96	83
			(45)	(46)	(6)	(5)
200 ש"ח	11	11	14	16	22	18
			(14)	(16)	(11)	(9)
סך הכול	171	164	197	216	226	194
			(144)	(155)	(36)	(28)

* מהסדרה החזשה ומהסדרה הישנה; סוגריים - מהסדרה הישנה בלבד

המשיכות העריך	1997	1998	ינו'-נוב' 99	1999	2000
20 ש"ח	33	31	27	30	25
50 ש"ח	73	65	70	88	70
100 ש"ח	58	69	100	118	96
200 ש"ח	12	13	14	20	20
סך הכול	176	178	211	257	211

מעות

ההפקדות					המשיכות				
העריך	1997	1998	1999	2000	העריך	1997	1998	1999	2000
5 אג' ש"ח	4	4	5	5	5 אג'	12	13	14	12
10 אג'	56	57	59	69	10 אג'	91	98	107	127
1/2 ש"ח	13	17	18	13	1/2 ש"ח	21	23	21	16
1 ש"ח	47	51	55	54	1 ש"ח	62	69	75	69
5 ש"ח	9	10	12	12	5 ש"ח	12	13	15	14
10 ש"ח	7	8	10	10	10 ש"ח	10	11	12	11
סך הכול	135	146	158	162	סך הכול	208	227	244	249

6. הוצאת שטרות ישנים מהמחזור

במהלך השנה נמשך תהליך הוצאת השטרות הישנים מהמחזור. הופקדו 36 מיליוני שטרות מהסדרה הישנה.

ב-1 ביולי 2000 פג תוקפם של השטרות הישנים כהילך חוקי. במועד זה שיעור השטרות הישנים שנותרו במחזור מתוך מספרם במועד ההנפקה עמד על 11 אחוזים, ובסוף השנה הגיע שיעור זה ל-5 אחוזים, לעומת 33 אחוזים בסוף שנת 1999.

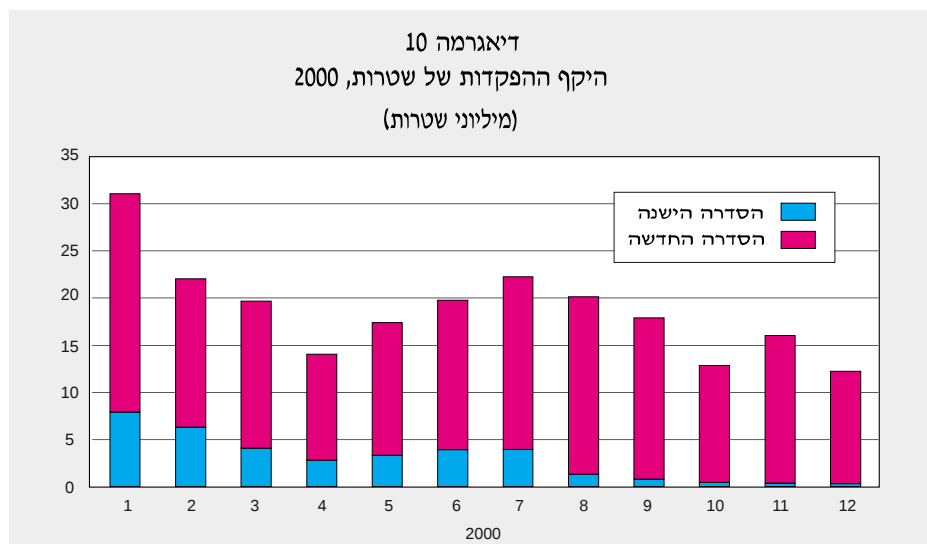
יתרת השטרות של הסדרה הישנה, הנמצאים בידי הציבור וטרם הוחלפו, הסתכמה בסוף שנת 2000 ב-481 מיליוני ש"ח.

בשטרות החדשים של 20 ו-100 ש"ח, שהונפקו בינואר 1999, התרכזה מרבית ההוצאה של השטרות הישנים מהמחזור בשנת 1999, ובסופה עמדו שיעורי השטרות הישנים בו על 17 אחוזים ו-14 אחוזים, בהתאמה. בסוף שנת 2000 ירדו שיעורים אלו ל-12 אחוזים ו-2 אחוזים,

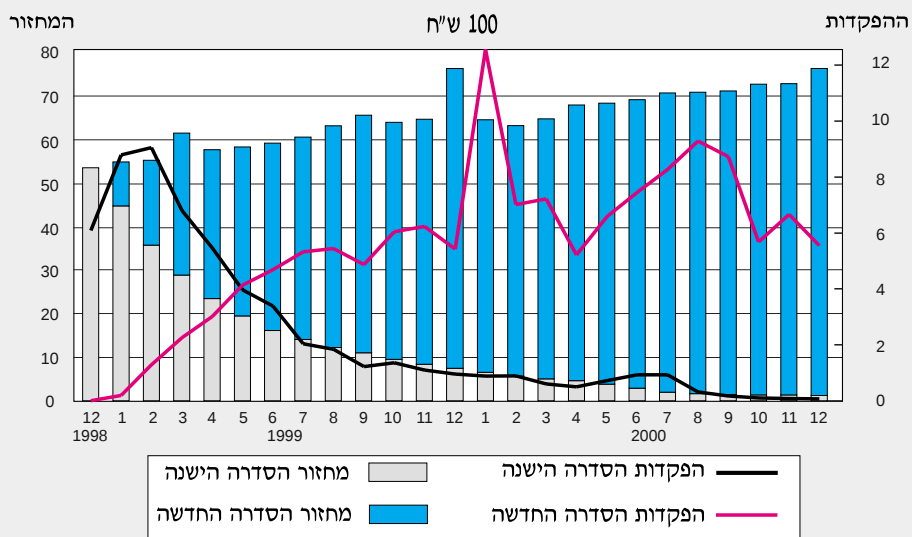
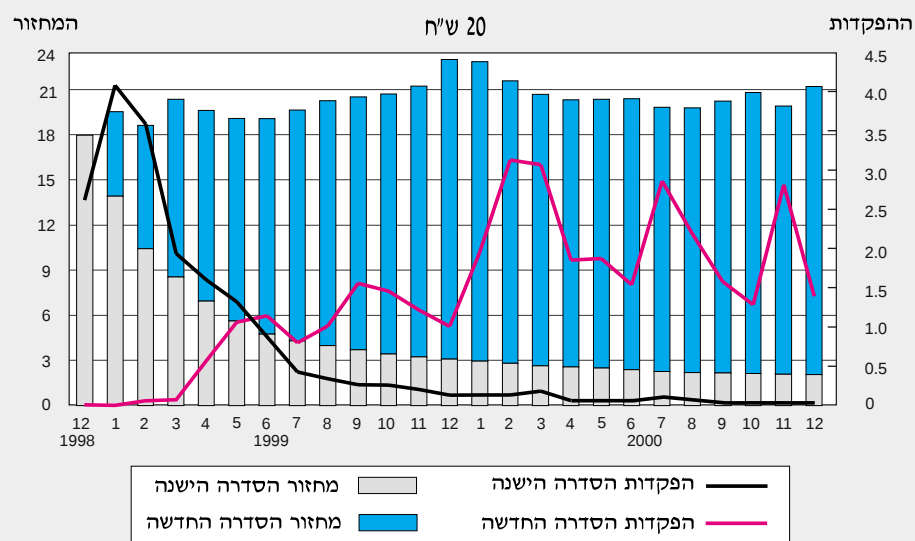
בהתאמה. סכומי יתרותיהם שבידי הציבור הגיע בסוף השנה ל-41 מיליוני ש"ח ב-20 ש"ח ו 122 מיליוני ש"ח ב-100 ש"ח.

בעריך 20 ש"ח השיעור הגבוה של השטרות שנותרו במחזור והשיעור הנמוך של ההפקדות יחסית להיקף המחזור, קשורים לערכו של השטר. נראה אפוא שהשטרות האלה לא יחזרו.

בעריכים 50 ו-200 ש"ח הונפקו כאמור, שטרות חדשים בסוף אוקטובר 1999. שיעור השטרות הישנים שנותרו במחזור בסוף 1999 עמד על 50 אחוזים ועל 77 אחוזים, בהתאמה. במועד תום תוקפם כהילך חוקי עמדו שיעורי השטרות הישנים שנותרו במחזור בעריכים אלו על 13 ו-23 אחוזים, בהתאמה, ובסוף השנה נותרו מהם 6 אחוזים בלבד. סכום היתרה שלהם בידי הציבור הגיע בסוף השנה ל-124 מיליוני ש"ח ב-50 ש"ח ול-194 מיליוני ש"ח ב-200 ש"ח.

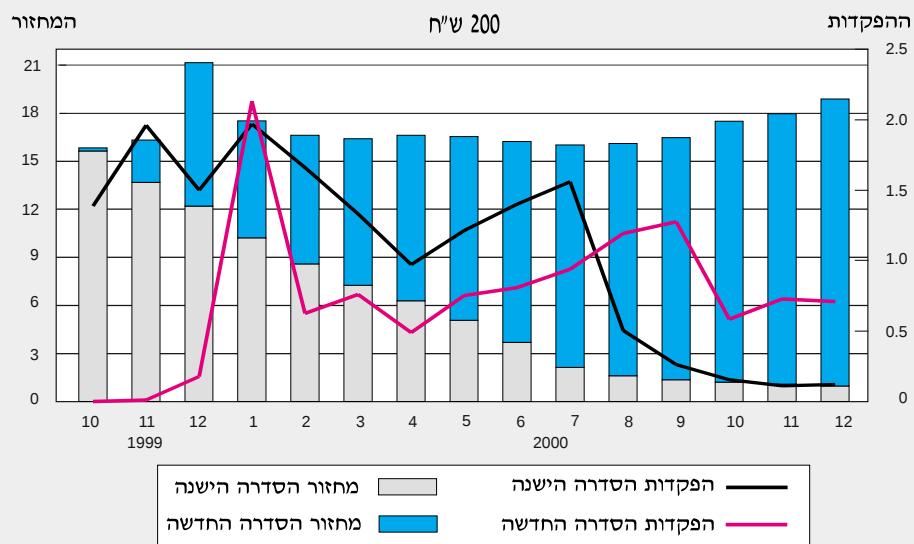
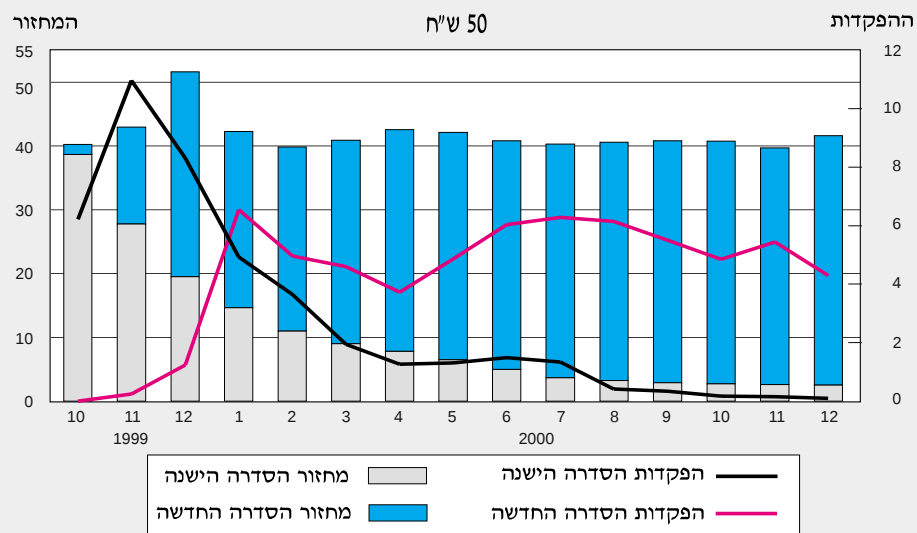

דיאגרמה 11
המחזור וההפקדות ממועד ההנפקה של הסדרה החדשה* עד דצמבר 2000
(מיליוני שטרות)

* השטרות בני 20 ו-100 ש"ח הונפקו בינואר 1999.

דיאגרמה 11 (המשך)
 המחזור וההפקדות ממועד ההנפקה של הסדרה החדשה* עד דצמבר 2000
 (מיליוני שטרות)

* השטרות בני 50 ו-200 ש"ח הונפקו בסוף אוקטובר 1999.

ב. הנפקת שטרות ומטבעות למחזור

1. שטרות למחזור

(א) שטרות סדרה א' של הש"ח

ב-1 ביולי 2000 בוטלו כהילך חוקי שטרות סדרה א' של הש"ח - 1 ש"ח, 5 ש"ח, 10 ש"ח, 20 ש"ח, 50 ש"ח, 100 ש"ח ו-200 ש"ח. השנה המצוינת עליהם כשנת הדפסה קודמת לשנת התשנ"ח 1998.

ההנפקה של שלושת השטרות בערכים 1 ש"ח, 5 ש"ח ו-10 ש"ח בסדרה זו הופסקה זמן רב קודם לביטולם - בשנים 1988, 1990 ו-1995 בהתאמה - עם הטבעת מטבעות באותם הערכים.

כל השטרות שבוטלו ניתנים להחלפה, ללא עמלה, בשטרות מסדרה ב', בסניפי בנק ישראל בירושלים ובתל אביב עד תום שנת 2005.

(ב) שטרות סדרה ב' של הש"ח

שטרות מסדרה ב' הונפקו ב-3 בינואר 1999 (עריכים 20 ש"ח ו-100 ש"ח), וב-31 באוקטובר 1999 (עריכים 50 ש"ח ו-200 ש"ח).

השנה לא חלו שינויים בכיתובים, בעריכים או במאפיינים אחרים של השטרות.

2. מטבעות למחזור

להלן נתוני ההטבעה של המטבעות שעליהם מוטבעת שנת התש"ס:

המטבעה	מספר היחידות	העריך
המטבעה הממלכתית, ציילה	12,288,000	5 אג'
המטבעה הממלכתית, ציילה	59,904,000	10 אג'
המטבעה הממלכתית, ציילה	2,880,000	1/2 ש"ח
המטבעה המלכותית, קנדה	20,738,000	1 ש"ח
המטבעה המלכותית, פינלנד	4,464,000	5 ש"ח
	100,274,000	סה"כ

על נתוני ההטבעה של שנת התשנ"ט, שצוינו בסקירה הקודמת, יש להוסיף כדלקמן:

המטבעה הממלכתית, קוריאה	4,601,000	10 אג'
-------------------------	-----------	--------

ג. הנפקת מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים

במהלך שנת 2000 הונפקו שני מטבעות זיכרון ושני סטים של מטבעות מיוחדים³.

1. מטבעות זיכרון

(א) מטבע יום העצמאות, התש"ס 2000 – "ואהבת לרעך כמוך"

מטבע הזיכרון ליום העצמאות ה-52 של מדינת ישראל בא לבטא את השאיפה של מדינת ישראל לכינון יחסי שלום וכבוד הדדי בין עמי האזור.

בצד הנושא של המטבע נראה שער עשוי קשתות, המבטאות אלמנטים עיצוביים מהתרבויות היהודית, המוסלמית והנוצרית, וכן שתי יונים והכיתובים:

בעברית: ואהבת לרעך כמוך

באנגלית: Thou shalt love thy neighbour as thyself

בערבית: تحب قريبك كنفسك

3 על שיווק מטבעות הזיכרון והמטבעות המיוחדים מופקדת החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות זיכרון בע"מ.

בצד הערך של המטבע צללית של שער והכיתובים:

בעברית: יום העצמאות - התש"ס

באנגלית: INDEPENDENCE DAY - 2000

כן מופיעים בצד הערך הרכיבים הקבועים: הערך הנקוב בעברית ובאנגלית; סמל המדינה; שנת ההטבעה; המלה 'ישראל' בעברית, באנגלית ובערבית וסימן הטביעה⁴.

המטבע עוצב בידי המעצבת גליה ארז, שזכתה בתחרות על עיצובו.

המטבע הונפק בחודש אפריל 2000, בשתי מהדורות כסף ובמהדורת זהב אחת.

נתוני ההטבעה: מטבע יום העצמאות, התש"ס 2000 – "ואהבת לרעך כמוך"

כסף רגיל	כסף קשוט	זהב קשוט	
הערך הנקוב	1 ש"ח	2 ש"ח	10 ש"ח
הנתך	כסף 0.925	כסף 0.925	זהב 0.917
	נחושת 0.075	נחושת 0.075	כסף 0.040
			נחושת 0.043
המשקל	14.4 גרם	28.8 גרם	16.96 גרם
הקוטר	30 מ"מ	38.7 מ"מ	30 מ"מ
השוליים	חלקים	מחורצים	מחורצים
המעצב	גליה ארז (צדי הנושא והערך)		
דגמי הגבס	תדהר דגן (צדי הנושא והערך)		
המבלטים	המיטבעה המלכותית של הולנד		
ההטבעה	המיטבעה המלכותית של הולנד		

4 סימן הטביעה מציין את רמת הגימור של המטבע; צורת מגן דוד זעיר מוטבעת על המטבעות שרמת הגימור שלהם רגילה, ואות **מ** זעירה - על המטבעות בעלי רמת גימור מיוחדת.

(ב) מטבע בסדרה "תמונות מן התנ"ך", התש"ס 2000 – "יוסף ואחיו"

בשנת 2000 הונפק המטבע השישי בסדרה "תמונות מן התנ"ך", המתאר את המעמד שבו יוסף מתוודע אל אחיו – בראשית מ"ה, א'-ט"ו.

בצד הנושא של המטבע נראית דמותו של יוסף, וסביבו אחד עשר אחיו.

בצד הערך מופיעות אלומות תבואה והכיתובים:

בעברית: יוסף ואחיו בראשית מ"ה, א'-ט"ו

באנגלית: JOSEPH AND HIS BROTHERS GEN. 45: 1-15

כן מופיעים בצד הערך הרכיבים הקבועים: הערך הנקוב בעברית ובאנגלית; סמל המדינה; שנת ההטבעה; המלה ישראל בעברית, באנגלית ובערבית וסימן הטביעה.

המטבע עוצב בידי המעצב אהרון שבו, שזכה בתחרות על עיצובו.

המטבע הונפק בחודש ספטמבר 2000, בשתי מהדורות כסף ובמהדורת זהב אחת. הרכב מטבע הזהב השתנה, ומעתה הוא: זהב 0.917; כסף 0.040; נחושת 0.043.

נתוני ההטבעה: תמונות מן התנ"ך, התש"ס 2000 – "יוסף ואחיו"

זהב קשוט	כסף קשוט	כסף רגיל	
10 ש"ח	2 ש"ח	1 ש"ח	הערך הנקוב
0.917 זהב	0.925 כסף	0.925 כסף	הנתך
0.040 כסף	0.075 נחושת	0.075 נחושת	
0.043 נחושת			
16.96 גרם	28.8 גרם	14.4 גרם	המשקל
30 מ"מ	38.7 מ"מ	30 מ"מ	הקוטר
מחורצים	מחורצים	חלקים	השוליים
	אהרון שבו (צדי הנושא והערך)		המעצבים
	תדהר דגן (צדי הנושא והערך)		דגמי הגבס
	המיטבעה המלכותית של הולנד		המבלטים
	המיטבעה המלכותית של הולנד		ההטבעה

(ג) מטבעות זיכרון לשנת 2001

לשנת 2001 תוכננו ההנפקות הבאות⁵:

1. מטבע ליום העצמאות, התשס"א 2001 – "החינוך בישראל".
2. מטבע נוסף בסדרה חי וצומח בתנ"ך, התשס"א 2000 – "היעל והשיטה".
3. מטבע "מוסיקה" התשס"א 2001.

⁵ כפוף להשלמת האישורים החוקיים.

2. מטבעות מיוחדים

(א) סט מטבעות בעובי מיוחד, התש"ס

בשנת 2000 הונפק סט בסדרת המטבעות בעובי מיוחד. הסט מורכב משמונה מטבעות - שבעה בעיצוב דומה לזה של המטבעות למחזור ואחד מצולע⁶.

המטבע המצולע הוא מטבע מיוחד בעל שתיים עשרה צלעות, עשוי מאלומיניום וברונזה, בערך נקוב של 1/2 ש"ח. בצד הנושא שלו מופיע נושא יום העצמאות של אותה שנה. בשנת התש"ס הנושא הוא "ואהבת לרעך כמוך". עיצוב צד הערך של המטבע הוא כשל מטבע רגיל למחזור.

המטבעות האחרים הם בערכים נקובים 1, 5, 10-אג' ו-1/2, 1, 5 ו-10 ש"ח - במהדורה מיוחדת: בצדי הנושא הוסף סימן טביעה - מגן דוד זעיר; צדי הערך של המטבעות הם כשל המטבעות הרגילים למחזור.

כל מטבעות הסט נושאים את אותה שנת הטבעה - התש"ס.

המטבעות בערכים נקובים 1 אג' עד 5 ש"ח הוטבעו במיטבעה הממלכתית של נורבגיה. המטבע של 10 ש"ח הוטבע במיטבעה המלכותית של הולנד. הסט הונפק בחודש יוני 2000.

(ב) פירוט השינויים לרגל סיום הסדרה בעובי מיוחד

עם מלאות עשרים שנה להופעתה הגיעה הסדרה בעובי מיוחד לסיומה, וסט התש"ס הוא האחרון בה.

הסדרה מורכבת מסטים של מטבעות-למחזור; בכל שנה, לרגל יום העצמאות, מונפק סט המכיל את כל המטבעות-למחזור של אותה השנה, בתוספת סימן טביעה בצורת מגן דוד זעיר ולכולם אותה שנת הטבעה.

6 הסדרה בעובי מיוחד החלה להופיע בשנת התשמ"א-1981, לפני ביטול המעה בת 1 אג' כהילך חוקי; על כן, שלא כבסדרת חנוכה, שהחלה להופיע בשנת התשנ"ד-1994, כלולה בה המעה בת 1 אג'.

ההרכב המתכתי של מטבעות הסדרה - למעט הסט לכבוד ארבעים שנה למדינת ישראל - זהה לזה של המטבעות למחזור.⁷

הסדרה בעובי מיוחד החלה להופיע בשנת התשמ"א (1981). שמה עד לשנת 1990 היה "סדרת מטבעות בעובי כפול" משום שעד אז הוטבעו המטבעות בעובי כפול.

להלן תיאור השינויים שחלו בסדרה במשך כל שנות הנפקתה:

סט המטבעות הראשון, שהופיע, כאמור, בשנת התשמ"א (1981), הכיל חמישה מטבעות: מ-1 אגורה חדשה ועד 1 שקל.

בשנת התשמ"ב (1982) היתוסף לסט המטבע בן 5 שקלים.

בשנת התשמ"ג (1983) היתוסף המטבע בן 10 שקלים, ומספר המטבעות בסט עלה לשבעה.

בשנת התשמ"ה (1985) הצטמצם הסט לחמישה מטבעות, כתוצאה מביטול ארבעת המטבעות בעלי העריכים הנמוכים בסולם - 1 אג' חדשה, 5 אג' חדשות, 10 אג' חדשות ו-1/2 שקל - והוספת המטבעות בעריכים החדשים שהונפקו אז: 50 שקלים ו-100 שקלים.

בשנת התשמ"ו (1986) הופיע הסט הראשון בעריכים של השקל החדש, וכלל את כל חמשת המטבעות החדשים שהונפקו בשנת 1985 - 1 אגורה, 5 אגורות, 10 אגורות, 1/2 ש"ח ו-1 ש"ח.

שנת התשמ"ח (1988) הייתה השנה הארבעים למדינת ישראל; לרגל יובל זה הונפקו חמשת מטבעות הסט מניקל טהור ובעיבוד מט-מבריק.

בשנת התש"ן (1990) היתוסף לסט המטבע בן 5 ש"ח, ומפני שתיים-עשרה צלעותיו אי אפשר להטביעו בעובי כפול, אלא בקירוב בלבד; על כן שונה שם הסדרה ל"סדרת מטבעות בעובי מיוחד".

בשנת התשנ"ד (1994) היתוסף לסט מטבע שני בעריך 1/2 ש"ח - מצולע בעל 12 צלעות. בצד הנושא שלו מופיע בכל שנה הנושא שעל מטבע יום העצמאות של אותה שנה.

בשנת התשנ"ה (1995) היתוסף לסט המטבע בעריך 10 ש"ח, ומאז הוא מכיל שמונה מטבעות.

משנת התשנ"ה (1995) ועד לתום הסדרה, השנה, לא חלו בה שינויים נוספים.

7 לפני הטבעתה בעובי מיוחד הונפקה סדרה זו בעובי רגיל במשך עשר שנים, משנת התשל"א (1971) ועד שנת התש"ם (1980).

(ג) סט מטבעות חנוכה, התשס"א

בשנת 2000 הונפק סט נוסף בסדרת מטבעות חנוכה. הסט מורכב משבעה מטבעות - שישה בעיצוב דומה לזה של המטבעות למחזור ואחד מצולע.

המטבע המצולע הוא מטבע מיוחד בעל שתיים עשרה צלעות, עשוי מאלומיניום וברונזה, בערך נקוב 1/2 ש"ח. לצד הנושא שלו נבחרה השנה חנוכייה מקורסאו, לכבוד הקהילה היהודית שם, המציינת 350 שנה לקיומה. החנוכייה יוצרה בהולנד בשנת 1716, ובאותה שנה ניתנה במתנה לקהילה היהודית בקורסאו. עיצוב צד הערך של המטבע הוא כשל מטבע רגיל למחזור, בתוספת חנוכייה זעירה והמלה חנוכה בעברית ובאנגלית.

המטבעות האחרים הם בערכים נקובים 5 ו-10 אג', ו-1/2, 1, 5 ו-10 ש"ח - במהדורה מיוחדת: בצדי הנושא הוסף לעיצוב הרגיל סימן טביעה - מגן דוד זעיר; בצדי הערך הוספו חנוכייה זעירה והמלה חנוכה בעברית ובאנגלית.

כל מטבעות הסט נושאים את אותה שנת ההטבעה - התשס"א. כולם הוטבעו במיטבעה המלכותית של הולנד.

הסט הונפק בחודש אוקטובר 2000.

(ד) מטבעות מיוחדים בתכנון

לשנת 2001 מתוכננת הנפקה של סט מטבעות התשס"ב, בסדרת חנוכה. המטבע המצולע בסט יישא חנוכייה מתימן.

ד. הוועדה לתכנון שטרי כסף, מעות ומטבעות זיכרון

1. הרכב הוועדה

ועדה זו ממונה בידי הנגיד ומייעצת לו בכל הקשור לבחירת הנושאים, המוטיבים והעיצוב של שטרי הכסף, המעות ומטבעות הזיכרון. עם חבריה נמנים מומחים בתחומי המשפט, הארכיאולוגיה, הנומיסמטיקה, האמנות, החינוך, המקרא ועוד, וכן עיתונאים, אדריכלים ומעצבים.

מנכ"ל החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ משתתף בישיבות הוועדה כמשקיף.

חברי הוועדה שכיהנו בשנת 2000 הם:

השופט גבריאל בך (יו"ר)

פרופ' אברהם בירן

מר דב גניחובסקי

מר מחמוד מוסא דיאב

גבי חנה זמר

מר גדעון לרמן

פרופ' יעקב משורר

מר גבי נוימן

מר יעקב צים

מר גבריאל צפרוני

מר דוד קרויאנקר

מר דוד רוזניק

פרופ' דוד רוזנטל

2. פעילות הוועדה בשנת 2000

בישיבתה הראשונה בשנת 2000 עסקה הוועדה במטבעות שהנפקתם מתוכננת לשנת 2001.

א. הוועדה בחרה שלושה אמנים מן השורה הראשונה - שעבודתם זכתה להערכה בארץ ובעולם - ובחנה את הנושאים שהם הציעו. נבחרו שלושה נושאים, והנושא הראשון שיופיע על מטבע הוא "מוסיקה", הצעתו של האמן דן ריזינגר.

ב. בפני הוועדה הוצגו נושאים שונים למטבע התשיעי והאחרון בסדרה "חי וצומח בתנ"ך". בהמלצתה לבחור ביעל, ציינה הוועדה כי זהו בעל חיים ארץ-ישראלי מובהק, בעל מראה

אצילי, המופיע גם על חותמות ישראליות מתקופת הבית הראשון ועל מטבעות מאוחרים יותר. לצד הערך נבחר עץ השיטה, משום שהוא אופייני למקום מחייתו של היעל - המדבר.

ג. הוועדה דנה בבחירת הנושא למטבע יום העצמאות התשס"א 2001. מבין הנושאים שנידונו היא בחרה בנושא "החינוך בישראל", בצינה שלכל אורך ההיסטוריה של עם ישראל היה החינוך ערך חשוב, ונושא לאומי מרכזי; רווחת ההכרה שמתן עדיפות לחינוך ולטיפוח מערכת החינוך חיוני לביסוס החברה בישראל ולהבטחת חוסנה ועתידה של המדינה.

בישיבתה הבאה שימשה הוועדה כוועדת שיפוט: היא בחנה את הצעות העיצוב שהגישו מעצבים במסגרת תחרות על עיצוב הנושאים - שנבחרו, כאמור, בישיבה הקודמת - "היעל והשיטה" ו"החינוך בישראל". הוועדה בחרה מביניהן בהצעות המתאימות ביותר בעיניה והעירה את הערותיה בדבר תיקונים בהצעות אלה.

לצד הוועדה פועלת ועדת משנה המלווה את המעצבים בביצוע ההערות של ועדת המליאה. ועדת המשנה ליוותה את יישום ההערות של ועדת המליאה, עד שאלה בוצעו לשביעות רצונה. הצעות העיצוב הועברו לביצוע לאחר שוועדת המשנה העניקה להן את אישורה הסופי.

בישיבה האחרונה בשנת 2000 הוצגה בפני הוועדה הצעת העיצוב של האמן דן ריזינגר למטבע "מוסיקה".

כן אישרה הוועדה, לכבוד חנוכה התשס"ב (2001), את הנפקתו של מטבע מיוחד נוסף בסדרת חנוכה. על מטבע מיוחד זה תוטבע חנוכייה מתימן.

ארבעת המטבעות יוצגו בסקירה השנתית הבאה.

במהלך השנה נערכה פגישת היכרות עם הנגיד החדש, ד"ר דוד קליין. הנגיד הביע הערכה רבה לעבודת הוועדה.

פרסים על עיצוב שטרות ומטבעות זיכרון

שהנפקו בשנת 1999

בתחרות "חתך הזהב", תחרות ארצית לעיצוב גרפי מטעם אגודת המעצבים הגרפיים בישראל, זכו המעצבים נעמי ומאיר אשל בפרס ראשון בנושא השטרות, על עיצוב שטרות סדרה ב' של הש"ח;

תצלומי השטרות מופיעים בסקירה לשנת 1998, בעמודים 20 ו-21.

בנושא המטבעות, זכה המעצב יגאל גבאי בפרס הראשון, על עיצוב מטבע יום העצמאות התשנ"ט 1999, לציון הישגי התעשייה עתירת הידע בישראל.

במקום השני זכה המעצב ראובן נוטלס, על עיצוב המטבע לציון שנת 2000.

תצלומי המטבעות מופיעים בסקירה לשנת 1999, בעמודים 27 ו-30.

ה. האוסף הנומיסמטי ותערוכת "כסף עובר לסוחר"

אוסף הבנק כולל מטבעות, שטרות ואמצעי תשלום אחרים, שהילכו במחזור בארץ ישראל מימי קדם ועד זמננו.

נושאי האיסוף העיקריים הם:

- א. מטבעות עתיקים (מרביתם מטבעות יהודיים שהמוטיבים שלהם מופיעים על מטבעות מדינת ישראל).
- ב. פריטים עתיקים שונים – משקולות, כפות מאזניים, תכשיטים עשויים ממטבעות וכדומה.
- ג. אמצעי תשלום מארץ ישראל מלפני קום המדינה, מן המאה התשע עשרה ומראשית המאה העשרים ובכלל זה מתקופת המנדט הבריטי.
- ד. פריטים הקשורים לתהליך הטבעת המטבעות והדפסת השטרות של מדינת ישראל.
- ה. השטרות והמטבעות של מדינת ישראל לסדרותיהם.
- ו. שטרות ומטבעות מארצות שונות ברחבי העולם.
- ז. פריטים ששימשו תחליפים לכסף בתקופות השונות ופריטים הקשורים בהדפסת שטרות בירושלים במהלך תקופת המנדט.

נושאי האיסוף מיוצגים בתערוכת "כסף עובר לסוחר", המוצגת בבניין הבנק בירושלים. בצדה מוצג סרטון, המדגיש את הנושאים המתוארים על השטרות והמטבעות ומסביר את אמצעי הביטחון והאלמנטים השונים בשטרות.

במסגרת התערוכה ניתנת הדרכה לקבוצות – הסבר על בנק ישראל ותפקידיו, על תהליכי ההנפקה של מטבעות ושטרות, על הוצאת מעות או שטרות מן המחזור ועל הפריטים שבתצוגה.

התערוכה פתוחה לציבור הרחב בימים א', ג', ה' בשעות 8:30–13:00

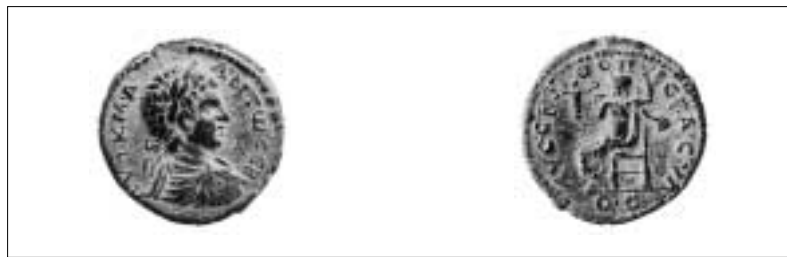
ובשעות מיוחדות בימי חוה"מ פסח וסוכות.

ניתן להזמין הדרכה בטלפונים: 6552844, 6552828 – 02.

מבחר מטבעות קדומים שניתוספו לאוסף בשנה האחרונה

כל המטבעות נטבעו במהלך התקופה הרומית בערים שונות בארץ ישראל. הם משלימים את סדרת מטבעות ערי ארץ ישראל שבאוסף הבנק.

כל הכתובות על מטבעות אלה הן בשפה היוונית, והתאריכים נמנים למניינה המיוחד של כל עיר ועיר.

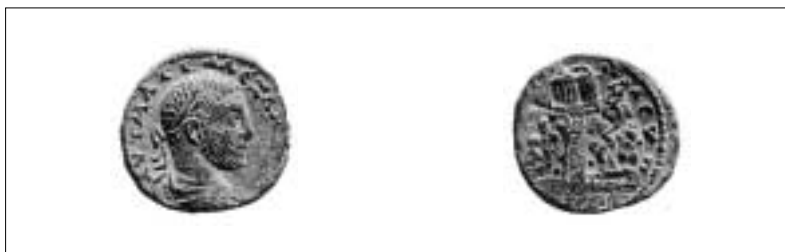

מטבע מימי הקיסר הרומי ספטימיוס סוורוס שהוצא בשמו של בנו קרקלה, בשנת 206/7 לסה"נ. הוא נטבע בעיר ניסה-סקיטופוליס היא בית-שאן של התקופה הרומית. על פני המטבע דיוקנו של קרקלה הצעיר, עטור זר עלי דפנה, וכן שמו ותארייו; על גבו האל זאוס, יושב, פונה לשמאל, ועל כף ידו ניצבת ניקה, אלת הניצחון. מסביב קיצור שמות העיר ותאריה, ולמטה התאריך.

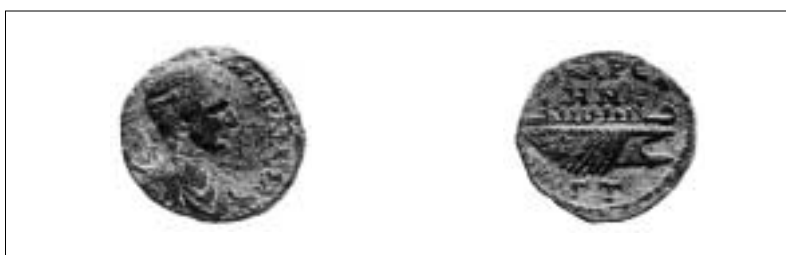

מטבע מימי הקיסר הרומי אלגבלוס, שנטבע בשנת 217/18 לסה"נ בעיר גדרה (אום קייס) שבעבר הירדן.

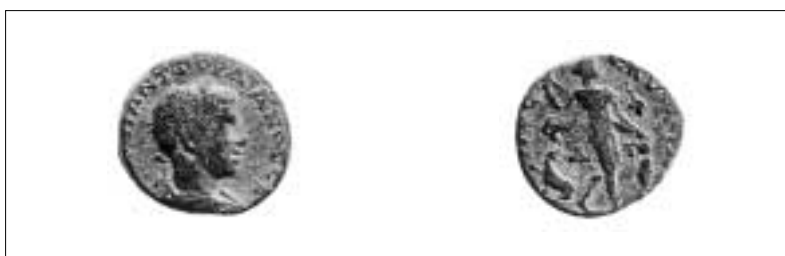
על פני המטבע דיוקנו של הקיסר, עטור זר עלי דפנה, וכן שמו ותארייו; על גבו האל זאוס, יושב בחזית מקדשו, פונה לשמאל. מסביב קיצור שמות העיר ותאריה, ולמטה התאריך.

מטבע מימי הקיסר סוורוס אלכסנדר (235-222 לסה"נ), שנטבע בניאפוליס (שכס).
 על פני המטבע ראש הקיסר, שמו ותאריז. על גבו הר גריזים על שתי פסגותיו, עם מקדש וגרם
 מדרגות המוביל אליו. הכתובת מאזכרת את העיר שטבעה את המטבע - ניאפוליס.

מטבע מימי הקיסר גורדיאנוס השלישי, שנטבע בעיר גדרה בשנת 240/1 לסה"נ.
 על פני המטבע דיוקן הקיסר, שמו ותאריז. על גבו ספינה עם שורת חותרים, מפליגה לימין;
 הכתובת מאזכרת את שם העיר ותאריה, ולמטה התאריך.

מטבע מימי הקיסר גורדיאנוס השלישי שנטבע בעיר ניסה-סקיתופוליס, היא בית-שאן של
 התקופה הרומית, בשנת 240/1 לסה"נ.
 על פני המטבע דיוקן הקיסר, שמו ותאריז. על גבו אל היין דיוניסוס, פוסע לימין, ומחזיק
 דמות קטנה בציצת ראשה. משמאלו החיה המלווה אותו – הפנתר. הכתובת מאזכרת את שם
 העיר ותאריה, ובמרכז, משני צדי האל, מצוין התאריך.

ו. לוחות סטטיסטיים

- לוח נ-1: אמצעי התשלום ומחזור המטבע
- לוח נ-2: אמצעי התשלום, פיקדונות העו"ש ומחזור המטבע
- לוח נ-3: השטרות במחזור המטבע, לפי עריכים
- לוח נ-4: התפלגות המחזור לפי עריכים
- לוח נ-5: הערך הריאלי של העריכים במחזור המטבע
- לוח נ-6: הבלאי וצריכת השטרות במחזור לפי עריכים
- לוח נ-7: המעות במחזור לפי עריכים
- לוח נ-8: צריכת המעות לפי עריכים
- לוח נ-9: הפקדות שטרי הכסף בבנק ישראל
- לוח נ-10: הפקדות שטרי הכסף בבנק ישראל כאחוז מהמחזור

נתונים סטטיסטיים לשנים קודמות, של סדרות האגורות והלירות
וסדרת האגורות החדשות והשקל, מופיעים ב:

סקירה שנתית, 1985 - לשנים 1960 עד 1985

סקירה שנתית, 1995 - לשנים 1970 עד 1995

בין סיכומי השטרות והמעות שבלוחות הנספח השונים יש לעיתים
הבדלים, וכן בינם לבין לוחות הטקסט. ההבדלים נובעים מאי
הכללתם של שטרות ומעות מסויימים, שהשימוש בהם נפסק למעשה,
בחלק מן הסיכומים.

לוח נ-1: אמצעי התשלום ומחזור המטבע, 1985 עד 2000

השינויים במשך התקופה (אחוזים)					היתרות בסוף התקופה (אלפי ש"ח)		
העו"ש ומחזור המטבע		מחזור המטבע		מדד המחירים לצרכן	יתרות העו"ש	המזומן במחזור	
נומינלי	ריאלי ¹	נומינלי	ריאלי ¹		נומינלי	נומינלי	
265.6	28.2	300.0	40.3	185.2	1,155,003	646,526	1985
107.8	73.7	85.2	54.8	19.6	2,400,511	1,197,573	1986
50.0	29.2	40.3	20.8	16.1	3,601,711	1,680,145	1987
12.0	-3.8	20.5	3.5	16.4	4,035,464	2,023,836	1998
42.1	17.7	31.1	8.6	20.7	5,732,721	2,653,496	1989
29.3	10.0	23.6	5.1	17.6	7,413,331	3,279,908	1990
14.2	-3.3	15.4	-2.3	18.0	8,463,824	3,783,841	1991
30.9	19.7	26.7	15.8	9.4	11,082,103	4,792,737	1992
29.7	16.6	17.9	6.0	11.2	14,370,554	5,650,964	1993
8.5	-5.2	14.2	-0.2	14.5	15,593,982	6,452,570	1994
16.8	8.1	22.7	13.5	8.1	18,218,463	7,914,835	1995
19.3	7.9	16.5	5.3	10.6	21,742,037	9,219,821	1996
11.0	3.8	12.5	5.1	7.0	24,142,190	10,369,533	1997
13.0	4.1	15.1	6.0	8.6	27,287,846	11,935,072	1998
23.9	22.2	30.7	29.0	1.3	33,806,000	15,605,009	1999
-0.8	-0.8	-6.1	-6.1	0	33,549,427	14,659,474	2000

1) השינויים חושבו על פי הנתונים במחירים קבועים, על בסיס מחירי דצמבר 2000.

לוח נ-2: אמצעי התשלום, פיקדונות העו"ש ומחזור המטבע, 1985 עד 2000

(סופי תקופות, מיליוני ש"ח)

סך כל המזומנים ויתרות העו"ש	יתרות העו"ש	סך כל השטרות	סך כל המעות	חלק המזומן בעו"ש ובמחזור המטבע (אחוזים)	
1,155.0	508.5	617.6	28.9	56.0	
2,400.5	1,202.9	1,147.4	50.1	50.0	1986
3,601.7	1,921.6	1,605.0	75.2	46.7	1987
4,035.5	2,011.6	1,930.3	93.6	50.2	1988
5,732.7	3,079.2	2,546.5	107.0	46.3	1989
7,413.3	4,133.4	3,115.1	164.8	44.2	1990
8,463.8	4,680.0	3,596.5	187.6	44.7	1991
11,082.1	6,289.4	4,575.1	217.6	43.2	1992
14,370.6	8,719.6	5,402.2	248.8	39.3	1993
15,594.0	9,141.4	6,167.2	285.4	41.4	1994
18,218.5	10,303.6	7,488.8	426.0	43.4	1995
21,742.0	12,522.2	8,722.3	497.6	42.4	1996
24,142.2	13,772.7	9,808.9	560.7	43.0	1997
27,287.8	15,352.8	11,300.5	634.5	43.7	1998
33,806.0	18,201.0	14,905.9	699.1	46.2	1999
33,549.4	18,889.9	13,911.6	747.9	43.7	2000

לוח נ-3: השטרות במחזור המטבע, לפי עריכים, 1985 עד 2000
(סופי תקופות)

סך הכול	200 ש"ח	100 ש"ח	50 ש"ח	20 ש"ח	10,000 ש"ח	5,000 ש"ח	1,000 ש"ח	
מספר השטרות								(מיליוני שטרות)
1985	52.7		5.5		29.9	5.7	11.6	
1986	57.3	2.2	13.3		21.3	5.4	15.1	
1987	57.4	4.8	16.9		23.1	6.3	6.2	
1988	54.9	6.4	19.4	7.9	11.7	7.1	2.4	
1989	65.5	9.4	24.9	10.2	10.8	8.3	1.9	
1990	69.1	12.2	31.0	10.9	11.2	2.0	1.8	
1991	75.4	15.2	34.9	10.3	11.9	1.3	1.8	
1992	85.4	3.7	15.2	11.7	13.1	1.2	1.8	
1993	92.8	5.8	16.2	13.0	13.7	-	-	
1994	104.3	7.7	17.2	14.7	15.8	-	-	
1995	111.3	10.8	21.1	16.8	6.2	-	-	
1996	115.5	13.1	32.4	17.0	3.4	-	-	
1997	120.9	14.7	42.9	16.3	2.8	-	-	
1998	134.9	16.9	53.4	18.0	2.6	-	-	
1999	174.3	21.2	76.0	23.0	2.5	-	-	
2000	160.1	18.9	76.0	21.2	2.4	-	-	
ערך השטרות								(מיליוני ש"ח)
1985	614		275		299	29	12	
1986	1,140	220	665		213	27	15	
1987	1,599	484	846		231	32	6	
1988	1,924	641	971	157	117	36	2	
1989	2,541	942	1,244	203	108	42	2	
1990	3,112	1,220	1,550	218	112	10	2	
1991	3,599	1,520	1,745	206	119	7	2	
1992	4,575	749	1,519	233	131	6	2	
1993	5,382	1,160	1,620	260	137	-	-	
1994	6,157	1,540	1,720	294	158	-	-	
1995	7,488	2,160	2,110	336	62	-	-	
1996	8,714	2,620	3,240	340	34	-	-	
1997	9,801	2,948	4,291	325	28	-	-	
1998	11,296	3,380	5,340	360	26	-	-	
1999	14,898	4,231	7,601	460	25	-	-	
2000	13,904	3,778	7,599	424	24	-	-	

לוח נ' 4: התפלגות המחזור לפי עריכים, 1985 עד 2000
(סופי תקופות)

המעות	200 ש"ח	100 ש"ח	50 ש"ח	20 ש"ח	10,000 ש"ח	5,000 ש"ח	1,000 ש"ח
התפלגות מספר השטרות							
(אחוזים)							
1985			10.4		56.7	10.8	22.0
1986		3.8	23.2		37.2	9.4	26.4
1987		8.4	29.5		40.3	11.0	10.8
1988				14.3	21.3	13.0	4.4
1989				15.6	16.5	12.7	2.9
1990				15.8	16.2	2.9	2.6
1991				13.7	15.7	1.7	2.4
1992	4.3	17.8	45.3	13.7	15.4	1.4	2.4
1993	6.3	17.5	47.5	14.0	14.8	-	-
1994	7.4	16.5	46.9	14.1	15.1	-	-
1995	9.7	19.0	50.7	15.0	5.6	-	-
1996	11.7	28.9	44.2	15.2	-	-	-
1997	12.5	36.3	37.4	13.8	-	-	-
1998	12.8	40.3	33.3	13.6	-	-	-
1999	12.4	44.2	30.0	13.4	-	-	-
2000	12.0	48.2	26.4	13.4	-	-	-
התפלגות ערך המחזור							
(אחוזים)							
1985	4.5		42.8		46.5	4.4	1.8
1986	4.2	18.5	55.9		17.9	2.3	1.3
1987	4.3	28.9	50.7		13.8	1.9	0.4
1988	4.5	31.8	48.2	7.8	5.8	1.8	0.1
1989	4.0	35.5	46.9	7.7	4.1	1.6	0.1
1990	5.0	37.1	47.3	6.6	3.5	0.3	0.1
1991	5.1	40.1	45.9	5.5	3.2	0.2	0.1
1992	4.6	15.6	31.6	4.9	2.8	0.1	0.1
1993	4.4	20.6	28.7	4.6	2.5	0.1	0.1
1994	4.5	23.9	26.5	4.6	2.5	0.1	0.1
1995	5.4	27.1	26.6	4.2	0.8	0.1	0.0
1996	5.4	28.4	35.1	3.7	0.4	0.1	-
1997	5.4	28.4	41.3	3.1	0.3	0.1	-
1998	5.3	28.3	44.7	3.0	0.2	-	-
1999	4.5	27.1	48.7	3.0	0.2	-	-
2000	5.1	25.8	51.9	2.9	0.1	-	-

לוח נ-5: הערך הריאלי של העריכים במחזור המטבע, 1985 עד 2000
(סופי תקופות; הבסיס: מדד המחירים לצרכן, דצמבר 2000)

1,000 ש"ח	5,000 ש"ח	10,000 ש"ח	20 ש"ח	50 ש"ח	100 ש"ח	200 ש"ח	
5.3	26.6	53.1		265.7			1985
4.4	22.2	44.4		222.1	444.2		1986
3.8	19.1	38.2		191.2	382.5		1987
3.3	16.4	32.9	65.7	164.3	328.5		1988
2.7	13.6	27.2	54.4	136.1	272.2		1989
2.3	11.6	23.1	46.3	115.7	231.4		1990
2.0	9.8	19.6	39.2	98.0	196.1		1991
1.8	9.0	17.9	35.9	89.6	179.3	358.5	1992
1.6	8.1	16.1	32.2	80.6	161.1	322.3	1993
1.4	7.0	14.1	28.2	70.4	140.8	281.6	1994
1.3	6.5	13.0	26.0	65.1	130.2	260.5	1995
1.2	5.9	11.8	23.6	58.9	117.8	235.5	1996
1.1	5.5	11.0	22.0	55.0	110.1	220.2	1997
1.0	5.1	10.1	20.3	50.7	101.3	202.7	1998
1.0	5.0	10.0	20.0	50.0	100.0	200.0	1999
1.0	5.0	10.0	20.0	50.0	100.0	200.0	2000

לוח נ' 6: הבלאי וצריכת השטות במחזור לפי עריכים, 1985 עד 2000

במשך שנת	סך הכול	200 ש"ח	100 ש"ח	50 ש"ח	20 ש"ח	10,000 ש"ח	5,000 ש"ח	1,000 ש"ח
הצריכה								
(מיליוני שטרות)								
1985	72.1			5.5		57.7	2.1	6.8
1986	41.6	2.2		8.9		9.1	6.4	15.0
1987	43.8	3.0		6.4		24.8	7.4	2.2
1988	48.8	3.2		10.1	8.1	13.8	11.4	2.2
1989	53.9	5.6		16.0	7.7	15.3	9.2	0.1
1990	40.0	5.4		13.4	10.1	10.2	0.8	0.1
1991	36.3	5.9		12.0	8.5	9.8	0.1	-
1992	48.8	3.7	3.1	15.3	12.2	12.2	2.2	-
1993	42.8	2.2	3.8	18.5	11.3	7.0	-	-
1994	49.2	2.4	5.0	24.4	12.9	8.3	-	-
1995	53.7	3.9	8.1	25.2	16.5	-	-	-
1996	45.6	3.7	16.1	9.9	15.9	-	-	-
1997	36.8	3.0	16.3	6.5	11.0	-	-	-
1998	53.7	3.9	20.4	12.5	16.9	-	-	-
1999	63.2	6.6	24.8	25.3	6.5	-	-	-
2000	13.7	-1.9	7.4	-3.8	12.0			
הבלאי								
(מיליוני שטרות)								
1985	16.5			0.0		1.2	4.4	10.9
1986	19.9	0.0		1.0		12.4	4.7	1.8
1987	41.2	0.5		2.7		22.6	6.2	9.2
1988	51.2	1.7		7.6	0.2	25.2	10.6	5.9
1989	43.3	2.6		10.5	5.4	16.2	8.0	0.6
1990	36.3	2.6		7.3	9.4	9.7	7.1	0.2
1991	30.1	2.9		8.2	9.0	9.2	0.8	-
1992	38.9	0.0	3.1	11.5	10.9	11.1	2.3	-
1993	32.4	0.1	2.8	13.1	10.0	6.4	-	-
1994	42.1	0.5	4.0	19.5	11.2	6.9	-	-
1995	37.2	0.9	4.2	17.7	14.4	-	-	-
1996	38.6	1.4	4.8	16.7	15.7	-	-	-
1997	30.9	1.4	5.8	11.9	11.8	-	-	-
1998	39.6	1.7	10.0	12.7	15.2	-	-	-
1999	23.7	2.3	2.2	17.7	1.5	-	-	-
2000	27.8	0.3	7.4	6.3	13.8	-	-	-

(1) אומדן.

לוח נ-7: המעות במחזור לפי עריכים, 1985 עד 2000
(סופי תקופות)

10 ש' אג' 1	50 ש' אג' 5	100 ש' אג' 10	1/2 ש"ח	1 ש"ח	5 ש"ח	10 ש"ח	סך הכול	
(מיליוני מעות)								
31.3	11.7	31.6	7.8	15.0			97.5	1985
98.8	34.3	85.3	17.8	26.4			262.6	1986
132.8	46.9	118.5	20.7	45.9			364.8	1987
154.5	57.7	136.6	23.4	60.3			432.5	1988
168.6	67.5	145.6	27.5	70.2			479.4	1989
176.6	77.2	164.3	29.6	76.0	9.6		533.3	1990
171.8	85.0	185.8	31.9	87.0	12.0		573.5	1991
170.7	95.8	211.0	38.7	100.1	14.0		630.3	1992
170.3	104.4	260.8	39.1	116.2	15.9		706.7	1993
170.1	113.4	278.2	45.6	135.6	18.6		761.5	1994
170.1	120.7	316.8	53.5	149.2	20.5	10.9	841.7	1995
170.1	129.4	361.4	55.6	164.6	22.7	14.9	918.7	1996
170.1	138.1	396.4	63.6	179.7	25.6	17.4	990.9	1997
170.1	147.5	437.6	67.9	196.2	29.0	20.2	1,068.5	1998
170.1	156.6	486.3	70.6	215.5	32.0	22.6	1,153.7	1999
170.1	163.6	544.4	73.7	230.6	33.9	24.2	1,240.5	2000

לוח נ-8: צריכת המעות לפי עריכים, 1985 עד 2000

10 ש' אג' 1	50 ש' אג' 5	100 ש' אג' 10	1/2 ש"ח	1 ש"ח	5 ש"ח	10 ש"ח	סך הכול	במשך שנת
(מיליוני מעות)								
56.2	18.1	66.5	7.8	15.0			163.6	1985
67.5	22.6	53.7	8.2	10.4			162.4	1986
34.0	12.7	33.2	3.0	19.5			102.4	1987
21.7	10.8	18.1	2.7	14.4			67.7	1988
14.1	9.8	9.0	4.1	9.9			46.9	1989
8.0	9.7	18.8	2.1	5.9	9.7		54.2	1990
-	7.8	21.4	2.3	11.0	2.4		44.9	1991
-	10.7	25.3	6.8	13.0	2.0		57.8	1992
-	8.9	49.8	0.4	16.1	1.9		77.1	1993
-	9.1	17.4	6.5	19.4	2.7		55.1	1994
-	7.3	38.6	7.9	13.7	1.9	10.9	80.3	1995
-	8.7	44.6	2.1	15.4	2.2	4.0	77.0	1996
-	8.7	35.0	8.0	15.1	3.0	2.6	72.4	1997
-	9.4	41.5	4.3	16.5	3.5	2.9	78.1	1998
-	9.1	48.8	2.8	19.5	3.1	2.4	85.7	1999
-	7.1	58.1	3.1	15.2	1.9	1.7	87.1	2000

לוח נ-9: הפקדות שטרי הכסף בבנק ישראל, 1985 עד 2000

במשך שנת	סך כל ערך ההפקדות (מיליוני ש"ח)	סך כל החבילות'	200 ש"ח	100 ש"ח	50 ש"ח	20 ש"ח
1985	79	1,581			1,581	
1986	1,041	20,442		378	20,064	
1987	1,717	30,289		4,042	26,247	
1988	2,176	41,506		5,708	29,645	6,153
1989	2,856	66,895		6,870	32,291	27,734
1990	3,747	83,352		9,871	43,021	30,460
1991	4,444	91,232		12,245	54,667	24,320
1992	5,110	98,914	1,435	12,973	61,171	23,335
1993	5,911	110,719	3,382	12,657	69,164	25,516
1994	6,936	124,743	4,874	14,507	80,123	25,239
1995	8,109	145,180	6,356	16,473	91,434	30,917
1996	10,277	178,055	8,344	30,436	92,628	46,647
1997	11,489	170,280	10,670	47,579	78,555	33,476
1998	11,898	163,969	10,977	58,458	65,536	28,998
1999	17,161	215,715	15,869	94,910	79,918	25,018
2000	18,637	225,548	22,239	96,407	80,346	26,556

(1) 1,000 שטרות בחבילה.

לוח נ-10: הפקדות שטרי הכסף בבנק ישראל כאחוז מהמחזור¹, 1985 עד 2000

במשך שנת	200 ש"ח	100 ש"ח	50 ש"ח	20 ש"ח	10,000 ש"ח 10	5,000 ש"ח 5	1,000 ש"ח 1
1985			0.0		0.0	0.0	6.9
1986		5.5	15.2		22.0	11.3	10.4
1987		8.9	14.5		20.5	11.9	8.7
1998		7.9	12.8	15.0	20.0	10.9	2.9
1989		7.0	12.0	24.5	13.9	10.7	0.4
1990		7.9	13.1	24.0	12.6	13.4	0.3
1991		7.1	13.3	18.8	11.1	4.1	0.1
1992	6.0	7.2	13.8	17.5	11.1	0.6	0.1
1993	5.9	6.9	14.1	17.2	9.7	0.4	0.0
1994	5.9	7.2	14.2	14.7	7.9	0.2	0.1
1995	5.8	7.2	14.2	16.2	9.2	0.1	0.0
1996	5.9	9.3	14.5	20.6	5.5	0.1	0.0
1997	6.4	10.4	14.0	16.9	1.7	0.1	
1998	5.8	10.0	12.4	14.2	0.5		
1999	8.1	13.1	15.9	10.5	0.4		
2000	11.1	11.7	16.3	10.7	0.2		

(1) חושב כממוצע שנתי של אחוזי ההפקדות מתוך המחזור בסוף כל חודש.